

Regionalt planforum 12.11.2020 – referat sak 1

Sted:	Digitalt på teams
Tid:	12.11.2020 kl. 10-11.30
Møteleder:	Anne Øvrejorde Rødven
Referent:	Christina Solhaug Joakimsen

Sak 1: Planprogram kommuneplanens samfunnsdel – Kvæningen kommune

Deltakerliste

Sektormyndigheter:		
Anne Øvrejorde Rødven	Anne.ovrejorde@tffk.no	Arealplanlegger, plan, Troms og Finnmark fylkeskommune
Christina Solhaug Joakimsen	christina.joakimsen@tffk.no	Arealplanlegger, plan, Troms og Finnmark fylkeskommune
Karoline Jakobsen Kvalvik	karoline.kvalvik@tffk.no	Samfunnsplanlegger, plan, Troms og Finnmark fylkeskommune
Lone Alien Høgda	fmtrlah@fylkesmannen.no	Seniorrådgiver plan, Fylkesmannen i Troms og Finnmark
Oddvar Brenna	fmtrobr@fylkesmannen.no	fagkoordinator for areal, Fylkesmannen i Troms og Finnmark
Åshild Grønlien Østmoe	Ashild.Ostmoe@dirmin.no	Seniorrådgiver, Direktoratet for mineralforvaltning
Silje Hovdenak	Silje.Hovdenak@samediggi.no	Sametinget
Steinar Vaadal	Steinar.Vaadal@kartverket.no	Fylkeskartsjef, Kartverket
Markus Torstad	Markus.Torstad@kartverket.no	Kartverket
Astrid Lende Einevoll	Astrid.Einevoll@mattilsynet.no	Mattilsynet, region Nord, avdeling Finnmark
Ann Kristin Strandheim	Ann.Kristin.Strandheim@husbanken.no	Seniorrådgiver, Husbanken
Toril Iversen	toril.iversen@vegvesen.no	Statens vegvesen
Karina Kolflaath	fmtrkko@fylkesmannen.no	Seniorrådgiver plan, Fylkesmannen i Troms og Finnmark
Eva Forsgren	efor@nve.no	Senioringeniør, NVE
Elisabeth Jomisko	elisabeth.jomisko@tffk.no	Rådgiver, samferdsel, Troms og Finnmark fylkeskommune
Kvæningen kommune:		

Eirik Losnegaard Mevik	Eirik.Mevik@kvanangen.kommune.no	Ordfører
Janne Kankaala	janne.kankaala@kvanangen.kommune.no	Kommunedirektør
Jan Inge Karlsen	Jan.Inge.Karlsen@kvanangen.kommune.no	Etatsleder, Næring, utvikling og teknisk
Bror Myrvang	bm@bedriftskompetanse.no	Bedriftskompetanse
Bernt Mathiassen	Bernt.Mathiassen@kvanangen.kommune.no	Arealplanlegger
Anne Berit Bæhr	Anne.Bahr@kvanangen.kommune.no	Rådgiver, næring og utvikling
Bjørn Ellefsæter	Bjorn.ellefsater@kvanangen.kommune.no	Seniorrådgiver, konstituert administrasjonssjef

Møtereferat

- Møteleder ønsket velkommen
- Praktisk info
- Opprop og presentasjon av de enkelte deltakerne

Innledning v/Kvænangen kommune

Ordfører innleder (med powerpoint)

- Takker for muligheten å være med, og koordinere tanker og innspill med samfunnsdelen
- Informasjon om kommunen
- Utfordringsbilde – befolkningsnedgang, omstilling i næringa, attraktivitet, demografi, folkehelse, arealutnyttelse (arealer klar til bruk og konflikter)
- Mulighetsrom – rike naturressurser, robust næringsliv, koordinering opp mot Alta, positive folk, aktive lag og foreninger, omstillingskommune, næringsvennlig
- Plansammenheng: Behov for planer og styring gjennom plan. Mangler plankoordinering og å styre etter plan (sammenheng mellom budsjett/økonomi og planer). Regionalt planforum som verktøy for trygg styring fremover.

Bror Myrvang presenterer planarbeidet (presentasjon vedlagt)

- Historikk og grunnlag for planen. Oppstart i januar 2019.
- Kunnskapsgrunnlag, felles for planstrategi og samfunnsdel.
- Oppsummering av utfordringsbildet
- Visjon, hovedmål (3stk) og satsingsområder (6 stk)
- Gjennomgående perspektiver – klima, folkehelse, samfunnssikkerhet og beredskap, universell utforming
- Utredninger – utdanningscenter, bærekraftsvurdering, Covid-19, sammenkobling kommuneplaner og økonomiplan/handlingsplan
- Framdrift og medvirkning
- Problemstillinger fra forventningsnotatet

Innspill fra sektormyndighetene

Lone Alien Høgda, fylkesmannen

- Mange spørsmål besvart gjennom presentasjonen. Skal ikke gå i dybden, bare det mest sentrale
- Vedtatt planstrategi, og der står det at KPA skal rulleres etter KPS er ferdig. Bra!
- Høringsuttalelsen gir en kontaktliste for hvem man kan kontakte for veiledning
- Viktige å synliggjøre koblinger som er gjort i planstrategi. Rød tråd fra kommunal planstrategi og ned, fra KPS, arealstrategier som skal gjøres opp mot KPA
- Starta med arealstrategi er bra, gir grunnlag i KPS for videre føringer i KPA
  - o Veileder fra KMD T-1492
- Forhold mellom KPS handlingsdel og økonomiplan, kan vi komme tilbake til. Viktig at den kommer med, hvis man skal få et godt styringsverktøy gjennom planer og hvordan de følges opp
- Problemstilling 1: imøtekommer alle FM sine interesser og synliggjør utfordringer i planprogrammet
- Problemstilling 3: godt opplegg for medvirkning. Viktig at språket i KPS blir godt og enkelt, tenkt på målgruppa (innbyggere)
- Problemstilling 4: usikker på hva kommunen mener. Konflikter må løses gjennom gode dialoger.

Bror: svaret gode dialoger er logisk ved interessekonflikter. Kommunen ser potensial for interessekonflikter eks. mellom noen næringer. Tar imot gode metoder om noen vet om slike.

Lone: skal prøve å sjekke litt mer om noen på huset har gode erfaringer mtp dialog/metoder i interessekonflikter

Oddvar Brenna, fylkesmannen:

- Arealplan fra 2019 med langdryg tilblivelse. Mange problemstillinger og utfordringer her, som ikke er kommet frem i kunnskapsgrunnlaget. Ønsker tydeligere kobling fra dette inn i planstrategien, kunnskapsgrunnlaget og deretter samfunnsdelen.
- Bør tørre å adressere boligutbygging: spredt vs. konsentrert. Bør tørre å mene noe om fremtidig bosettingsmønstre – hva mener man f.eks. om bosetting på øyene? Kvænangsbotn? Valanhamn. Osv. som vi vet det har vært diskusjon om tidligere.
- Annet formål som vi etterlyser: fokus på fritids- og turistanlegg. Burde kanskje også vært tydelig adressert. Evaluering- har vi de riktige formålene plassert på riktig sted og i riktig omfang?

Karina Kolflaath, fylkesmannen:

- Lest planprogrammet med stor interesse, og berømmer kommunen for at boligpolitikk og bærekraft er adressert i planprogrammet.
- Demografisk utvikling kan gi store konsekvenser for boligpolitikk og boligplanlegging. Planprogrammet sier også at det er kommunen største utfordring.
- Kunnskapsgrunnlaget konkluderer med at dagens boligtyper ikke spiller demografisk sammensetting og utvikling med økende antall eldre. Stor betydning for hvordan kommunen tilrettelegger for eldre og andre med behov for kommunale tjenester. God kvalitet på boliger, riktige størrelser og ikke minst få til kostnadseffektiv tjenesteproduksjon
- Stor reindriftskommune, 5 distrikt. 400 personer med sommerboplass i kommunen. Samla befolkning på ca. 1200 betyr at 400 er et stort antall av de som oppholder seg i kommunen.

Boligpolitisk plan bør ha fokus på dette, reindriftsutøveres behov for boliger og velferdstjenester. Ikke berørt i planprogrammet. Fordel med dialog med reindrifta om dette.

- Trangboddhet for barn og unge 0-17 år. Nevnt for kommunen tidligere at er en stor utfordring. Risikofaktor for barn og unges oppvekstvilkår. Kommunen bør se nærmere på dette. 32% av barna i kommunen bor trangt, høyt ifht. resten av fylket (snitt på 22%). Viktig nå, mtp hjemmeundervisning i pandemien og konsekvenser det vil ha.
- Godt planprogram i det store bildet.

Ann Kristin Strandheim, Husbanken

- Lone og Karina inne på mye
- Husbankens oppdrag er å forebygge at folk blir vanskeligstilte i boligmarkedet, og samtidig bidra med at vanskeligstilte beholder egne bolig. Utgangspunkt for deres innspill.
- Bra planprogram. Inne på mange viktige problemstillinger om boligpolitikk. At det ses i sammenheng med sosial bærekraft positivt.
- Se boliger og tjenester i sammenheng. Forebygge og hjelpe vanskeligstilte. Medvirkning fra folk som jobber i tjenestene viktig i planarbeidet. Sikre gode bo- og tjenestetilbud.
- Barnefamilier og trangboddhet. Ønsker også at det ses på om de bor i leide boliger og om de er i lavinntektshusholdninger. Særskilte sårbare. Metoden leie til eie med på å forebygge levekårsutfordringer og at fattigdom går i arv. Har man denne oversikten er det bra.
- Eldre. Spredt bebyggelse, uegna boliger. Er utfordrende for tjenesteapparatet. Helse og omsorgsdepartementet foreslår at det innføres plankrav for investeringstilskudd fra Husbanken fra 2021. Gjelder heldøgns omsorgsplasser. Stimulere kommunene til helhetlige behovsvurderinger mot det mest kostnadskrevene tilbudene. Innsats på forebygging og aldersvennlige samfunn. Stortingsmeldinga leve hele livet.
- Behov for omsorgsboliger og sykehjem bør ses i sammenheng med utvikling av boligmarkedet og tilgangen på tilrettelagte og universelt utforma boliger. Vet at det jobbes med et helsesenter og omsorgsboliger i Burfjord og at det er dialog med kolleger i Husbanken. Veldig viktig.
- Se boligmassen i sammenheng. Omsorgsboliger. Ha noe som er i mellomstadiet mellom uegna boliger for eldre og sykehjem – boliger som gjør det mulig for eldre å bo over lengre tid i egne hjem og heller motta tjenester der.
- Varierte boligtyper. Nok boliger og varierte boliger. Viktige for innbyggerne med ulike behov, men også viktig for næringslivet og om de kan etablere og utvikle seg i kommunen. Vurdere behov for boligplan, hvis ikke må det forankres i KPS og KPA. Uansett valg, må man ha grunnlag for delmål og tiltak på temaet, som grunnlag til økonomiplan
- Vedlegg B viser til den nasjonale strategien «Bolig for velferd». Denne erstattes av ny strategi for sosial boligpolitikk. Kommer i løpet av denne måneden, og tipser om å se på den.

Karoline Jacobsen Kvalvik, TFFK

- Takker for flott presentasjon.
- Enig med Lone, den svarer på mange spørsmål
- Veldig omfattende planprogram og noe av innhold kan tas ut og flyttes direkte over i KPS. Lange dokumenter ikke hensiktsmessig
- Viktig med godt språk og klart språk. Brukervennlig saksbehandlingsspråk
- Planprogrammet fin SWOT-analyse. Hvordan tenkes den å brukes videre?
- Synliggjøre kobling mellom planene, og samkjøre disse. Mange slår sammen handlingsdel og økonomiplan.

- Viktig å huske hva et planprogram er ment å være – skille mellom det og selve KPS
- Godt utgangspunkt at ordfører og andre folkevalgte er med så tidlig
- Påpeker viktigheten av at folkevalgte skal kobles på planprosessen. Greit å vite litt mer konkret om hva som skal gjøres i medvirkningsprosessen. Planprogrammet sier ikke noe om hvordan disse skal kobles på.
- Ellers er medvirkningsopplegget gjennomført og godt.
- Innspill fra folkehelse legges ved. Utdaterte oversikter brukt, gir innspill om oppdaterte oversikter

Bror: prøve å være mer konkret på hva som burde tas ut.

Karoline: mye informasjon om kommunen som organisasjon, grenser, osv. Viktig at planprogram ikke blir mer omfattende enn nødvendig. Interessant informasjon, men passer bedre i KPS.

Kapittel 5 og kapittel 11.

Astrid Lende Einevoll, mattilsynet

- Bra og spennende å være med på slike prosesser. Fin anledning til å komme med innspill
- Alle disse tingene er avhengige av drikkevann. Berømmer kommunen for at de siste 15 årene har gjort et stort løft på desinfeksjonsanlegg for de største anleggene (ikke de minste)
- I opplistingen av nasjonale mål og regionale mål, savner mattilsynets sine mål.
  - o Samle mindre vannverk i større. Ikke alltid lett i spredtbygde kommuner, men viktig å ha det som tema og fokus. Flest mulig bolighus, hytter og nybygg må ha forhold for tilfredsstillende drikkevann.
- Satsing på næringsutvikling. Mange små næringsforetak utenfor sentrum som må ha eget vannverk, er ganske krevende. Både kompetansemessig og kostnadmessig. Vannforsyning til slike næringsområder viktig og et godt tiltak.
- Ønsker å presisere at drikkevann er forutsetning for utvikling av næringslivet. Utfordring at de ses på som motsetninger og at beskyttelse av drikkevann står i motsetning til utvikling av næringslivet. Drikkevann er en forutsetning for utvikling av næringslivet.
- Ledningsnett til drikkevann på etterskudd mtp. oppdatering. Ikke det eldste i Kvæningen, men med såpass lang planhorisont bør det nevnes noe om utskiftning og når dette skal gjøres. God kartlegging og oversikt viktig.
- Ifbm. utvikling av turisme er det viktig å ha sanitære forhold på plass. Både for å sikre drikkevann, men også for beitedyr (at de beiter der det ikke er gode nok sanitære forhold). Vil bli et problem med mye turisme.
- Interessekonflikter. Beskytte nedslagsfelt. I noen tilfeller med beiteområder trues av utbyggingsområder. Hvordan og i hvor stor grad kan man bruke hensynssoner til dette (beskytte beiteområder på denne måten)? Ofte i arealspørsmål at interessene blir konfliktfylt.

Silje Hovdenak, Sametinget

- Problemstilling 1: Kvæningen har vært veldig flink og lagt mye arbeid i identitetsskaping i planprogrammet. Godt grunnarbeid. Savner fokus på samisk språk, strategier og tanker om det fremover.
- Utviklingsaspektet mtp. fiskeri og reindrift. Ikke bare eksisterende næringer, men også utviklingspotensialet (ikke bare kulturbærere)

- Metoder for interessekonflikter. Konsultasjonsloven skal vedtas, angir plikt til å konsultere samiske interesser. Utvikles nå. Ment som konfliktdempende tiltak. Mer aktuelt på KPA kanskje enn KPS, men greit å være bevisst om det i disse prosessene.
- Konsultasjon: utvikle felles forståelse. Sikre enighet. Full informasjon fra alle. I god tro om å oppnå enighet. Alt fra ett til flere møter. Skal skrives protokoll – oppsummering av vurderinger og konklusjoner.

Åshild G. Østmoe, DMF

- Fokus på mineralutvinning i planprogram positivt. Utvinningsrett i kommunen registrert så sent som i år.
- Interessekonflikter. Lurt å gå i dialog med næringen og få grep om hva som skjer så tidlig som mulig. Hvor er det aktuelt og hvilke konflikter kan oppstå? Lurt å være i forkant.
- Ønsker noen tanker rundt byggeråstoff. Tenke litt på behov og tilgang i kommende planperiode. Sikre egen tilgang på det. Spesielt ansvar for regionale og nasjonale forekomster – registrert en regional forekomst av puk, må være spesielt oppmerksom på
- Oppfordre til å ha strategier for å få oversikt over forekomster og uttak. Legges til grunn for å bestemme annen arealbruk (turisme, bolig, m.m.) og konflikthåndtering.
- Ikke båndlegge/bygge ned gode forekomster for fremtida, som ikke tenkes benyttet med det første

Toril Iversen, Statens Vegvesen

- Skryter av kommunen. Savner behandling og innarbeiding av våre innspill til planstrategien. Kommer litt til uttrykk gjennom planprogrammet.
- E6 som går gjennom kommunen. Viktig for Statens vegvesen.
- Distriktskommune med mye spredt bebyggelse, med trafiksikkerhetsutfordringer. Savner problematisering av dette i planprogrammet. Betyr ikke automatisk sentralisering, men temaet må belyses.
- Interessekonflikter. Spredt bosetting og trygg skolevei. Trafiksikkerhetsplan skal rulleres neste år, håper at det tas tak i der. Men også i KPA, at kommunen gjør noen tanker om hvordan dette skal løses. Krav om infrastruktur ved åpning for spredt bosetting (avkjørsler, busstopp, belysning, m.m.)
- Ellers et godt planprogram.
- Uttalelse til planprogram vil bli mye det samme som til planstrategien

Elisabeth Jomisko, TFFK samferdsel

- Samferdsel skal utredes ifølge planprogrammet. Ser ut som det ivaretas framover.
- Registrer også at trafiksikkerhetsplanen skal rulleres neste år.

Steinar Vaadal, Kartverket

- Har for det meste med det tekniske å gjøre og mer på arealplanene
- Har sett på hvordan Kvænangen kommune kommuniserer ut planene sine. Har et planregister i kommunekart.com, men der er ikke informasjon oppdatert. Arealplanen ligger f.eks. som ute til høring, ikke som vedtatt. Gir føringer for hvordan andre leser og forholder seg til planene.

- En del av kunnskapsgrunnlaget. Både for kommunen selv, men også innbyggere, næringsliv, sektormyndigheter, m.m.
- Skulle gjerne sett at kommunen sender arealplanene til kontroll til kartverket. Tjeneste kartverket utfører for å sikre at det teknisk med planene er riktig. Legges samtidig ut i de nasjonale basene.
- Etter PBL skal planbasene sendes til årlig kontroll. Savner fra Kvæningen. Både reguleringsplanbase og kommuneplanbasen. Viktig med oppdatert kunnskapsgrunnlag om dette.
- Mulig å søke samarbeid med andre kommuner. Flere i fylket som samarbeider om f.eks. planregisterføring.

Eva Forsgren, NVE

- Forholder seg vanligvis mer til arealplaner
- Ser at kommunen legger opp til å satse mer på Burfjord.
- Generelt dårlig kartlagte løsmasser i hele kommunen. Kjente kvikkleireskred i Burfjord.
- I alle tiltak vil det være krav om vurdering av grunnforhold
- Mulig å gjøre mer overordna kartlegging for Burfjord? Eller andre steder man ønsker fortetting. Gir mer helhetlig tankegang og overordna kartlegging, for å slippe belastning på det private og utbyggere etterpå.
- Fin presentasjon, og godt at politikere og administrasjon er så involverte.

Diskusjon

Karoline, TFFK: kommunen må bare ta direkte kontakt ved eventuelle spørsmål og avklaringer i prosessen fremover.

Erik, ordfører

- Takker for mange gode innspill. Veldig nyttig
- Skeptisk til å ta ut ting i planprogrammet, liker at det står der.
- Håper å kanskje få den ferdig tidligere enn planlagt.

Anne, TFFK: frist for innspill satt til i morgen. Men referat skal vi prøve å få ut tidlig.

Christina, TFFK: Referatet skal komme kjapt

Bror, bedriftskompetanse: Referatet ikke nødvendigvis så viktig, innspillene kommer uansett til i morgen og er viktigst for å komme videre med merknadsbehandling